Učiteljska sedmica s NIN-om

Treći dan Učiteljske sedmice uz NiN! Kako muzej, umjetnost i uloga kustosa mogu postati prostor za aktivno učenje, istraživanje i kritičko promišljanje?

Trećeg dana učiteljske sedmice podsjećamo da učenje ne mora uvijek početi u učionici. Ponekad učenje nastaje pred umjetničkim djelom, u muzeju izučavajući historiju 18., 19. i početka 20. vijeka.

Danas vam predstavljamo pobjedničku praksu Nagrade za inovativne nastavnike 2022. godine u kategoriji predmetni/e nastavnici/e u srednjim školama. Muzeji u nastavi – kolekcija kao ogledalo je praksa koja nam dolazi iz Banja Luke, a osmislio ju je profesor Danilo Kovač nastavnik koji je u svom radu nastavu historije odlučio obogatiti drugačijim izvorima znanja i učenicima otvoriti prostor da uče kroz umjetnost, istraživanje i neposredan kontakt s muzejskom kolekcijom. Govoreći o svom radu, profesor Danilo ističe da se oslanjao na različite vidove umjetnosti, poput plesa i glume, kako bi izgradio što bolji odnos sa učenicima i obogatio časove historije.

Kustosi u muzeju

Maturanti su kroz praksu preuzeli ulogu kustosa i predstavili izložbu Muzeja savremene umjetnosti Republike Srpske svojim vršnjacima i građanima. To im je, kako navode, značilo mnogo više od pripreme nekoliko informacija o umjetničkim djelima. Učenici su istraživali, birali i obrađivali informacije, promišljali o umjetničkim djelima i njihovom kontekstu, pripremali način na koji će ih predstaviti publici i preuzimali odgovornost za sadržaj koji dijele s drugima. Na taj način su se našli u situaciji u kojoj znanje nije bilo samo nešto što trebaju pokazati nastavniku, nego nešto što trebaju prenijeti drugoj osobi. A kada znanje treba objasniti drugima, onda ga moramo zaista razumjeti. Profesor Danilo navodi da kroz takav rad učenici uče vještine koje su važne za 21. stoljeće: istraživačke vještine, vještine javnog govora, medijsku pismenost i kritičko promišljanje. Upravo ovaj princip se može povezati s aktivnim učenjem, u kojem učenici znanje usvajaju kroz pažljivo osmišljene aktivnosti, povezujući nove sadržaje s ranije stečenim iskustvima, ali i kroz propitivanje, istraživanje i kritičko promišljanje (Topolovčan i sur., 2017, prema Ljubac Mec, 2022, str. 157).

Zbog toga poučavanje drugih može biti posebno važan dio procesa učenja. Kada znanje trebamo objasniti drugoj osobi, nije dovoljno samo zapamtiti informacije. Potrebno ih je povezati, organizovati i preoblikovati vlastitim riječima kako bi ih druga osoba mogla razumjeti. Učenici tako iz uloge slušaoca prelaze u ulogu predavača, odnosno osobe koja preuzima odgovornost za poučavanje. Ova promjena uloge važna je jer učenika stavlja u aktivniji odnos prema sadržaju. Učenikmora odabrati šta je važno, osmisliti kako će to objasniti, predvidjeti pitanja i provjeriti da li su ga drugi razumjeli. Duran (2017) upravo ističe da složenije aktivnosti poučavanja pružaju više prilika za učenje kroz samo poučavanje, jer od učenika zahtijevaju da aktivno rade sa sadržajem, a ne samo da ga reprodukuju.

Umjetnost je povod za razgovor

Posebna vrijednost prakse je i u tome što umjetnička djela nisu korištena samo kao ilustracija nastavnog sadržaja već povod za razgovor i promišljanje o različitim društvenim temama. Učenici su, između ostalog, kroz svoj rad otvarali pitanja rodnih stereotipa i preispitivali načine na koje se određene predstave o ženama i muškarcima oblikuju i prenose kroz društvo i kulturu. Tako je jedan muzejski sadržaj mogao otvoriti više različitih pravaca učenja, od historije i umjetnosti, istraživanja i medijske pismenosti, do razgovora o društvenim vrijednostima i stereotipima. Učenici su usavršili i vještine pisanjaeseja, a svoje znanje i rezultate rada pretočili su u sadržaje koji su javno dostupni i drugima. Jedan od takvih rezultata bila je i dvojezična web stranica izložbe, kroz koji su učenici svoje istraživanje i sadržaje predstavili široj publici.

Možda i u vašoj učionici ili vrtiću nastaje nešto slično. Nešto što vi radite već godinama, a o čemu niko ne zna. Hajde da to podijelimo! Prijave za novi NIN su otvorene, a možete se prijaviti ovdje: LINK

▯▯ Cijeli film možete pogledati na ovom linku: LINK

Bravo, drage kolegice, i sretna Učiteljska sedmica svim odgajateljicama, učiteljima i nastavnicima!

Korištena literatura:

Duran, D. (2017). Learning-by-teaching: Evidence and implications as a pedagogical mechanism. *Innovations in Education and Teaching International*, 54(5), 476–484. https://doi.org/10.1080/14703297.2016.1156011

Ljubac Mec, D. (2022). Aktivno učenje u nastavnom procesu. *Marsonia: Časopis za društvena i humanistička istraživanja*, 1(1), 154-160. Izvor - Hrčak

Tags

NIN

Collections

NIN nagrada | NIN 2022 | Objava